

7 urah (po zrelosti in kakovosti grozdja) iztisniti polno stiskalnico, ki drži okoli 1 hektol., tako suho, kakor je sploh mogoče.

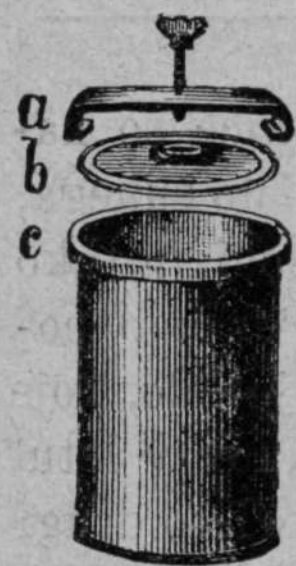
Ker je ves stroj jako priprost in vsak del na njem tako močan, ni ga moči poškodovati in ni se bati, da bi zaradi tega morali delo pretrgati.

Vsi leseni deli, kakor koš in količki, so od močnega bukovega lesa.

Ker so razen imenovanih prednosti te stiskalnice jako v ceno in ker se izdelujejo tudi različno velike — za 500 do 1500 litr. — zato jih priporočamo vsem vinščakom in sadjarjem.

Nova shramba za sadje in zelenjad.

V podobi 55. naslikana posoda je iz ploščevine (pleha) in ima pred drugimi dosedaj znanimi to prednost, da ima pokrov, s katerim se da prav priprosto in neprodorno zraku zapreti. Sadje ali zelenjava se naloži v posodo in potem pokrije s pokrovom *b*; z vijakom (šravbom) *a* se pa vse skupaj dobro zapre. V tako zaprto posodo ne pride nič zraku, in v njej shranjena reč ohrani se rabna več let. Kadar se izprazni posoda, da se zopet v novič rabiti. Dosedaj so rabile v enake namene posode, katerim se je pokrov privaril (prilotal), zato je bilo pa treba kleparja, in posoda enkrat rabljena bila ni za nič. Navedene nove posode izdeluje zavod za domačo in kuhinjsko opravo Karola Hirscha & Comp. v Berolinu, W. Leipzigerstrasse 2. Cene so naslednje:

Pod. 55.

Cena gld. 0.84, 0.94, 1.10, 1.25, 1.40 za eno.

Vsebina $\frac{1}{2}$, 1, $1\frac{1}{2}$, 2, 3, lit.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 76. Naznanite mi kak pripomoček zoper uši na glavi živine, zlasti na ušesih. (M. R. v D.)

Odgovor: Umivanje z milno vodo, s tobakovo vodo ali z lugom navadno prežene uši. Tudi pomaga drgnjenje z ribjim oljem po tistih mestih, koder so uši. Najboljši pripomoček pa je in ostane sivo mazilo od živega srebra, ki se dobiva v lekarni. To mazilo je pa strupeno, torej naj se tako rabi, da ga živina ne more lizati. — Razen tega treba pa živino pridno snažiti (štriglati), kajti snažna živina v snažnem hlevu nikdar ne postane ušiva.

Vprašanje 77. Kaj je storiti, ako konj kašlja ali če pojé kurje pero? (A. P. v Lj.)

Odgovor: Kašljanje je navadno znamenje kake druge bolezni, posebno bolnih dihal, n. pr. pri plućnici, sušici i. t. d. V takem slučaju obrniti se je do kakega živinskega zdravnika. Kašljanje od prehlajenja se hitro odpravi, če se konj dobro odrgne, pokrije in postavi v hlev brez prepaha. Kašljanje pa more izvirati tudi od

mehaničnega draženja sapnika ali grla. Če je konj pojedel kurje pero, ne bode imelo to nobenih slabih nasledkov. Če pero v grlu ostane, poklicati je pa precej zdravnika.

Vprašanje 78. Ali mora biti res sir barvan in ali ni barvan sir zdravju škodljiv? (A. F. v T.)

Odgovor: Res je tako. Povsod, koder znajo delati sir, barvajo ga tudi. Nebarvan sir ni prijeten očem in ga je težko prodati. Verjemite mi, da to vedo uže najzadnji planinski sirarji. Barva je narejena iz posebnih rastlin ter je popolnoma neškodljiva.

Vprašanje 79. Ena mojih krav se prežvekajoč tako peni, da je polna slin okoli gobca; ob enem ji pa sline iz gobca teko. Ali je morda to znamenje kake bolezni? (S. V. v O.)

Odgovor: Slinjenje vaše krave prihaja gotovo od slabega zobovja. Da je krava sicer zdrava, kaže prežvekovanje.

Vprašanje 80. Ena mojih kokoši skljuje in največkrat tudi pojé vsako jajce, ki je iznese. Tudi druga kokoš jela je prvo posnemati. Ker sta obe kokoši jako pridni, rad bi ji tega odvadil. Kaj naj storim? (J. S. v K.)

Odgovor: Edin pripomoček, ki ga vam moremo svetovati, je, da precej vzamete jajce, ko ga kokoš iznese ter ga nadomestite z drugim iz porcelana. V začetku skušala bode kokoš kljevati to jajce, a ker bode videla, da je zaman, pustila ga bode. Tako se bode sčasoma odvadila tudi svoja jajca kljevati.

Vprašanje 81. Dvakrat se mi je uže letos prigojilo, da je tele, ko sem ga odstavil, močno napenjalo. Kaj je temu vzrok in kako se da pomagati? (S. S. v A.)

Odgovor: Napenjanje odstavljenih telet je nasledek slabega prebavljanja. Slabo prebavljanje izvira pa skoraj gotovo od prehitrega prehoda od sesanja na preveč tečno krmo. Pokladajte teletu slabejšo krmo, privajajte ga počasi močni in tečni krmi ter pazite, da se ne prehladi.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dné 4. septembra 1887.

Posvetovanje je vodil društveni predsednik gospod Gustav grof Thurn, navzočni so pa bili gospod podpredsednik Jos. Fr. Seunig in odborniki gg. Kastelic, Povše, Robič, Witschl, dr. pl. Wurzbach in tajnik Gustav Pirc.

Ob začetku seje poroča gosp. predsekničnik o izvršitvi pokrajinske razstave goveje živine v Metliki, kar odbor na znanje vzame.

Zarad pičle udeležbe pri seji preloži se sestava odsekov na prihodnjo sejo.

O stanju premoženja sadjarskega in čebelarskega društva za Kranjsko ukrene se poslati poročilo na c. kr. kmetijsko ministerstvo ter počakati odloka ime-

novanega ministerstva glede porabe državne podpore, ki je namenjena temu društvu.

Ukrene se izvršiti nekatere poprave v družbeni pisarni in v šolski sobi podkovske šole.

Občini Jablanici ukrene glavni odbor dovoliti prodajo plemenskega bika, ki ga je bila dobila od družbe v dar, s tem pogojem, da si priskrbi drugega sposobnega bika.

Prošnjo občine Predvorske za podporo v napravo šolskega vrta ukrene se odbiti, ker družba v ta namen nima nikakega denarja na razpolaganje.

Sestava statistike za pridelke v l. 1887. izroči se odborniku gospodu Robiču.

Za zastopnika svojega pri X. občnem zboru kranjsko-primorskega gozdarskega društva imenuje odbor gospoda odbornika W. Golla.

Odbor vzame na znanje podelitev državnih štipendij učencem podkovske šole Proju, Marklju, Dolčiču in Betici.

Odbor vzame na znanje naredbo c. kr. kmetijskega ministerstva, vsled katere ima tajnik Pirc predložiti svoj rokopis o šolskih vrtih do konca novembra t. l.

Za nove ude se sprejmejo gg.:

Andrej Lavrenčič, posestnik v Št. Petru,
Peter Jaklič, posestnik v Hutterhäuserjih,
Martin Logonder, posestnik v Brlogu,
dr. Karol Rus, c. kr. okrajni glavar v Logatcu,
Franc Štupar, adjunkt na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli v Grmu.

Popravek: Po pomoti ni bilo v poročilu o zadnji seji glavnega odbora med navzočnimi odborniki gospoda L. Robiča.

Gospodarske novice.

* C. kr. okrajni živinski zdravnik gosp. Fran Dočkal v Kranji imenovan je za okrajnega živinskega zdravnika v Prerov (Prerau) na Moravskem.

* Novega živinskega zdravnika nastavila bode c. kr. deželna vlada za politični okraj kameniški in okolično ljubljansko. Sedež novemu c. kr. okrajnemu živinskemu zdravniku bode Ljubljana.

* Izpit učiteljev, kateri so se udeležili kmetijskega tečaja na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli v Grmu bil je 27. avgusta. Pri izpitu bili so navzoči gospodje državni poslanci dr. Ferjančič, Pfeifer in Šuklje.

* Pri srečkanju loterije na korist podružnici c. kr. kmetijske družbe v Metliki bile so izžrebane sledeče srečke, k katerim pripadajo naslednji dobitki: Št. 494, 4970, 3727, 4769, in 3441 dobijo knjigo „Sadjarstvo“; št. 1445, 3719, 3224, 66, 4807, 4699, 1430, 2380, 958, in 3757 dobijo trtocepne nože; št. 4483, 1613, 3581, 2492, 369, in 3130 dobijo robkarje za turščico; št. 1615, 139, 2419, 713 in 734 dobijo vrtno nože; št. 864, 2013, in 2822 dobijo ročne žage; št. 3681, 1998, 597, 4903 in 3086 dobijo ameriške gnojne vile; št. 3534, 2071 in

430 dobijo varne hlevne svetilke; št. 2757 in 1493 dobita gosenične škarje; št. 2847, 3533 in 337 dobijo odtrdkarje, št. 4714, 2038 in 4492 dobijo trtne škarje; nadalje dobi srečka št. 384 železen plug, št. 4755 travniško brano, št. 296 žitočisten malin, št. 4327 stroj za robkanje koruze in št. 2447 velik stroj za robkanje koruze. Za dobitke se je zglasiti do 20. septembra t. l. pri podružničnem predstojništvu v Metliki.

* Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo bode imelo svoj X. občni zbor 26. in 27. septembra t. l. v Gorici. 56. septembra bode ogledovanje državnega gozda trnovskega in 27. septembra dopoludne ob 9. uri pa zborovanje.

* Za razstavo govedi v Bohinju dalo je visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo državnih daril v znesku 95 gold.

Razne reči.

— Tudi čist zrak pomnožuje mleko. Zakaj dajejo krave na planinah in sploh na pašnikih več mleka? Temu so razni vzroki. Pravijo, da vsled izvrstne krme; samo krma pa tega ne stori ni na planini niti ne v hlevu, ampak zveži zrak. Zato naj se zidajo tudi v dolinah in ravninah le taki hlevi, skozi katere kroži neprenehoma nepokvarjen, zdrav in svež zrak. Glede prezračevanja naredili so zanimive poskuse v frankobrodskem zavodu za zdravljenje z mlekom. V vzorno zidanem hlevu imenovanega zavoda imajo vedno po 80 švicarskih krav, katere posebno dobro krmijo. Te krave dajale so ena k drugi v l. 1877. po 3700 litrov, v l. 1878. ravno tako po 3700 litrov in v l. 1879 po 3618 litrov mleka. V l. 1880 naredili so pa v hlevu posebno prezračevanje. Po tej naredbi molzle so krave povprečno v l. 1880 po 4040 litrov, v l. 1881 po 4152 litrov in 1882 po 4345 litrov mleka. Boljše prezračevanje naredilo je torej pri tistih kravah, da je povprečno vsaka krava ob isti krmi dala na leto po 483 litrov več mleka. Torej: Kdor daje živini slabega zraka, ta si sam prazni žepe!

— Kako se slive ali češplje do pomladi ohranijo. Slive ali češplje vzamejo se z drevesa kak suh in solnčen dan. Skrbno naj se potrgajo samo zrele, a vendar ne mehke češplje. Odtrgan sad pusti se kakih 36 ur na suhem prostoru, da se izhlapi. Sedaj se denejo češplje v nov, suh lončen lonec. Lonec mora biti dobro suh in ga je pred porabo skrbno zbrisati. Češplje se napolnijo z otrobmi ali z moko vred tako v lonec, da so repki obrnjeni proti dnu, da se nobena češplja lonca ne tišči in tudi druga druge ne. Ko je lonec napolnjen, zaveže se z pergamentnim papirjem in potem z mehurjem. Lonec je potem shraniti v suho in hladno shrambo, kjer ne more mraz do njega. Kadar se češplje rabijo, opero se ter drže v kakem situ nad soparom vrele vode, vsled česar dobijo obliko, kakor da bi bile ravno kar odtrgane.